

231A1

КОММУНИСТИНҮҮ ОЛКАНДЫГЫЛ?

Бистий районунд партия организацисы партиянын актымын камсыз кылуу үчүн тургустунушкуну чорутуп, ам ооң ийгиликтерин бодуну шиктир- лээр укурлар сорулгаларын тодораткаш, планын ажил- дал турар. Партия районунун бюрозунуң 1990 жылга чедир ал чорудар темчегерин ажилда кылгаш, ба- дылаан болгаш боттандырлар турар. Бюро кеңигүнери- ниң ажилың кол уганышкынырны база ында то- дараткаш.

Партиянын ажилың тур- сорулгаларын боттандыр- тал биле ажил районда кал- барып, социал-экономика- тик жерүүдө дүгөдөрдү, үндө- зин экономикалык реформаны боттандырар, улус ажил-агы- ыңа эргелеш башкарылганын ажилын бекеттеринде углан- ген темчегерин ал чорудуп турар. Корум-чурумуң, куш- ажилдың болгаш күрүң- ний салгалар урумуң улам ыңай бажылаарын, че угланган боттут бажылар- кылдызын, районунд акиро- ниязын, кол адырың — көд- дөз ажил-агыңа куш ажилды- организастарыңа депшигил- гил аргаларың — бот-оруга- чарылганы, бригада болгаш өг-бүлө керээзин иштериди, бот-акшаланышкыңа шикил- гени боттандырлар турар.

Амгы уеде районда 32 фер- ма болгаш бригадалар, совхоз бүдүрүлгөсүн өскөдө уас- токтары бот-оруга-чарылга аргызы-биле ажилда турар. 194 малчын өг-бүлөлөр өг-бү- лө керээзин иштериди. Мал- дан, ук-ажыдылганын экин- дери, оол, продуктунуң бе- диди-биле өй ажилы бол- гаш «Сүт» деп программаны жойкуларын, ишек малдан ту- рар малчыларын тускай ху- ралдарындан күлүл алып, оң күсөдир турар.

Партия райкомун политиктиг ууртуптанын азылур органы болур сорулгалар салып алган ажилдап, ооң ажилдакчыларын- ың совхозтарга комплекстиг ууштурушкунуң каварт сөмө- дө организастал келген. Ол ууштурушкунуң уезинде партия райкомунун секретарлары, кидистер эргелекчилери чо- ну хууда атырылган талазы- биле күлүл аял, бригада пар- тия организацисынын се- кретарларың, идеология ак- тивизини өөрөдөлгөзүн эр- тирип, партия эге организа- цисынын секретарлары-биле ажилче кичингезин күш- тө- дөдүр.

Ол ышкыш райкомунд бол- гаш районунд партия органи- зацисынын ревизия комис- сисынын кеңигүнеринде докта- мал даалгаларын бээрин райком практикалар турар. Оңу ажил-чарыг болдурары- биле райкомун методиктиг кабинетинде болгаш партия организацисынын бүлүңи- нде дерип көргүскөн. Партия организацисынын секре- тарларынын өөрөдөлгөзүн ай- санында эртирип, оңу амыд- рал-биле холбап турар. Чи- жээ, Ленин аттыг совхозта партия организацисынын пар- тия хуралдарын эртирер, ту-

тун директору Д.Б. Б. Чолу- нун отчёттарын, социалист чарышты организациса турары- ның талазы-биле райкомунд бюро кеңигүң. Ленин аттыг совхозта бригадир М. Т. Кын- рааның информациязын, өскө- дөз эштерин отчёттарын пар- тия райкомунд пленумарында дыйнаа.

Райкомунд бюрозунга уур- туңу кадрларын, харысалга- лыг ажилдакчыларын отчётта- рын дыйнаарын практикалар келген. Райкомунд кидис э- гелекчилери А. Ч. Комбу, А. С. Ламдар, өскөдө эштер боттарың ажилың эде тургу- зуп турарың талазы-биле отчёттарын район төүндө коммунисттерин каттышкан ху- ралыңа бергенер. Райкомунд чанында партия комиссия даргазы Ш. К. Маажый парт- комиссиянын ажилыңа тамаа- рыштыр отчётту партия эге организацисынын нити ху- ралдарыңа кылган. Ажилдың ыңдыг ажил-чарыг чоруту- мон-даа сонгаар боттандырар бис.

Бистий районда коммуни- сттерин нитилен-политиктиг ат- тествациязын бо чылдың мар- тан июнь 15-ке чедир эртирер дугайында доктаалды райком- нуң бюроз хулаз алган. «Эде тургустунушкунга болгаш дүр- гөдөзшкиге коммунисттерин улуз- деп тема-биле оңу чорудуп турар. Аттествацияны соруга- зың — эде тургустунушкунуң чоруту турарын анализирер, коммунист бүрүзүнүн ажил- чорутулганын негелдегил көө- рү, оңу иделейин, чогадыкчы, тыяныгыр чоруту көдөрер, бүдүрүлгөсүн кулаварларын дыйна тыяларың ажилдың шынарын экинжидерин, төңү бекти түңкөлдөрин чедип алы- рыңа оңу күнүң угандырар. Райкомунд экономикалык бол- гаш социал сорулгаларын шик- тирээрин партия эге органи- зацисынын ролон, дайын- ты эрга-шынкы оң ал бедидер.

Аттествация — шыныгы шыл- гала. Ажилыңда ууртукчу чедир коммунист бүрүзүнүн партиянын сыздыкын соода уеде ажилыңа оң уңелдегил берип, эде тургустунушкунуң негелдерин дөштүр ажил- дайыл туралардан принци- палдыг негелдегил кыллар.

Аттествацияны райком, эге болгаш бригада парторгана- циялары эртирер, районда партия организацисынын уе- дунда бүгү коммунисттер оңу эртер. Аттествацияны ий уганышкыңа чорудар бис. Райкомунд номенклатуразында коммунисттер — совхозтар ди- ректорлары, бүдүрүлгө, албан, организациса ууртукчулары болгаш партия эге организа- цисынын секретарлары ат- тествацияны райкомунд комис- сиязыңа, аркан бүгү комму- нисттер эге болгаш бригада

СЭКП-НИНҮҮ ХИХ БҮГҮ-ЭВИЛЕА КОНФЕРЕНЦИЯЗЫНГА УТКУШТУР

партия организацисынын эр- тер. «Эде тургустунушкунга коммунисттерин ролон болгаш тургустунушкунга коммунисттерин ат- ал- дарың партиянын ат-алдарың, «Эде тургустунушкун уезинде коммунисттерин бүдүрүлгө башкарыкы чоруту» деп айт- ырылгылар партия хуралда- рын чер-черлерге эртир- рер.

Аттествация комиссиязын ажилы ажил беседалакчы- ың хазирлиг болур. Аттест- ация эртип турар коммунисттер эде тургустунушкунга, хей- нитиниң ажилыңа киржилге, зиниң бодунуң мергелжил, идея-теоретиктиг дөңгөлөн бе- дидип турарың дугайында дыйнадыларын комиссия ханы сыйрып көөр.

Ол ышкыш Уставын негел- делерин, планын даалгаларын, социалист хулазгелерин коммунисттерин кай хире күсө- дил турарын, оңу мезу-шын- ын, иделейин, эш-өөрүңе сагыш чоангырын, өскө улус- ка тамаарылганын база кичээ, гейлиг көөр. Коммунисттер чептес талалары бар болза, оңу эдер дугайында саналдарын комиссиялар киирер, бот-тус- кайлаң ажилдарының арга- хазирлерин тодорайды.

Аттествация уезинде комму- нисттер ажилында, партияны болгаш хей-нити даалгаларын күсөдип турарында, мезу- шынарында оңу чептесер бар болза, оңу өтөдүр дыйнаа, чоруту турарыңа эдериниң биле партия эге организа- цияны аттествация комиссиязы шиктирер.

Эге болгаш бригада партор- ганацисынын аттествация ажил-чарыг байдалга эркен турар. Тускай стенидерин дыйна азыр. Анаа аттествация комиссиязын дандызын, атт- ествация эртирериниң граф- ики, аттествация уезинде болган шүтүмүлүгдиг саналдарын, социалист хулазгелерин күсөдөдүр дугайында ме- дийлерин көрүзүр.

Партикомар, партбюролар, эге организациса оңу чутул- га эркен соода, оңу түң- нелерин уурдур, Шүтүмү- лөдүр саналдарын эдериниң боттут темчегерин ал чору- даа, Ол бүтүгүн дугайын пар- тия хуралдарыңа, коммуни- сттерге доктаамал дыйнадыр.

Демократиянын ажил-чарыг чорутуңу калбарышкыны рай- онда уламчылар, кижилер оларын, күнженишкын кат- тыштырар, кижилер бүрүзүн- де тургустунушкунга төпөл- тиг тургустунушкунга дүзө- лдөр партия организациса- ының чутула сорулганы болуп турар.

Каң-оол ЕНЗУК.
СЭКП Эркин райкомунд ор- ганизациса кидизиниң эрге- лектиги.

«Тываавторун» эргелетиниң көзүрүлгө килер үчүстөгү- да Александр Красноотунд дүгүлүр бригадасы Кызыл хураанда нын кыт чуртталга бажыларын түдүр турар.

Ол бригада эркен чылда база бир бажыны ажилда киирген. Олар бо түңерде кий кыт бажының бирги ка- ың кылп эгелээ. Саян ар- тында экил турар кыллар ая- ттубулар-биле ханаларын са- лып туралар. Ол чээрби чед- аал чурттар бажының түдө- мүн өртөк-үнези 495 муң рубль болур.

Ийи кыт чуртталга бажы- нарын дүргөн түдүп, ажилла- га киирер талазы-биле бо тү- дүр бригадасы улуз дүржүл- галыг апарган.

ЧУРУКТА: бригада аямың прораам Владимир Калдыга биле мастер-бригадир Алек- сандр Красноот.

Ондар ОХЕМЧИКТИҢ ФОТОЗ.

Эде тургустунушкун: социал айтырылгар

ДҮРЖУЛГАЛЫГ ИВИЖИНИҢ ЧАМДЫК БОДАЛДАРЫ

Чугалаажы органың — кал- бексимеар арынныг, бодамал- ыг чарыштыр, беким хар чоокшулаң ол кижиниң ки та- ныр мек. Адыр-Кежиг сурга- ыр уеде киномеатер ажилдап турган чык. 1985 чыл- дың чазында бир-ле хун оң бажыга ыңдыг бодал ки- ре дүшкөн-ле ол боду мей- наан: «Ийи-даа кадарып ажил- даа чур ыңаш, шыдаар боор мен, хо сурда бажың-даа бар болгай, улгады берген ууртуктар анаа боттары баш- минип чуртталга тургалар- лаа деп, ол узе шиктирлээш, кадым-биле ык дүгүлүрүң, совхоз конторазыңа дидим ба- зып кире берген. Ол-ла бол- ган—нык кадарың кижиле сов- хозка херек турган, ажилдап, ажилдап, ол берге ажилга күлүл улуг кижидир дээш күлүл ажал. Ийи дээр- ге, нарын, бир ажилың малы бол- гаш, бажыңа бар талазында ий- ни шүт-ла ала малы деп са- нал турары улуз үндөзгичин болбайн, ийи талазында, кы- мал (чамдык улус беким чарык ажал-лаа дээр) деп, оңу берге талаларын билгеш, база ыңаар саян турар. Ийи ки- жи ол малыңың ыңдың ий- ле билеп, өөрөкү, көрүп чораш, ажилдаа укурлур. Ындыг бо- далга Чаш-оол бүрүң-биле каттыштыр турар, оңу башка оңу эки ады совхозунга кычкан үн- берген деп. Бо чылдың кыш- тагылашкын эгелээдиз кыш- совхозтун куш-ажилы алаар тутуга чуте ады кирген деп.

Ийи кадарып, адык дээр- ге ийи-чыл хире ажилдап киирерин бо Токула: «Ажил- ге өөрөгенин камдыла болду» деп, беким бүрүң бүрүң чок сапал турар. Шыңал-ла ол бер- ге ажил бергенде көргө, чү- веки чик көр кижилер ажал кайын шыдаар.

Чаш-оол ол эркен чылдаа түңгөзгөн малын Сергит тайга- ларыңа кыла, кычар оларга- ыңдыг, чаш төлүн кыдыг ар- га-биле оңу-менди ажал өстүрүп алырын элзип билп ал, чепте ыңаш, кызып ажил- даа дээш чуткуду чорутурун оңу-биле чугаалан кижиле эскер- чорду. «Чайың-даа, кы- жың-даа мал кадарар болгаш чазын мал ооладым аар чеп- терин шикиттерин, тускай планың. Ол черлерин ажил-

лаар дугайын бригадир болгаш хозекин-биле дүгүлүрүң ажал мен» деп ол чутулган олду улуз. Улуз, дөмө. Өдүгөн тургук, оңу кылаа дөңсөөдө- де Сергит шикин эки билп алыры беким берге болбайн.

Ийи ки-ис чок чидери, берү, хайракан ажилче бол- ганок кирер чоругу бистий районда бар-дыр, оңу чылда- ганыңа чуте болуп турарыл?

Ийи ки-улус бистий хазы- салга чок чоругуу бар—бир кол чылдаган ол. Менден ба- за чамдык мал чидип, чеп- тесээш, өрө-даа төлөп турдук, кычма чая каар бо—боду- нуң-на чептези. Оңу ал көрө- ге ажилга харысалга дуга- ында негелдегил бөгүн шы- ыңгырал турары шик дээр мен. Оңу дугайын бис эки билп ту- рар бис.

Сергит тайгаларында өскө ийи кижи шыкш, Чаш-оол Кол малын хайраканары-биле чам- дык ки аргаларын ажиллап чоруту. Чикээ, чайын болгаш куурун болза хемнер бажы бо- луп тайгалар дээдизе арбын өттүгү ажил чептерде хайды- нарга албан-биле көчүп барып тоңаш, анаа малын кадарар, серемчилдегил болуру-биле мал оларлар черлерин дес- киндир хозуклар эркерип каар, ыңдыг черлер эркерип аоватанар беким дидимес боор чуте. Эркен чайын Өзек- Тайга, Өлөт жем шиктең, кыс алаарга Баржым хемге олардыл турган. Ыңалза- даа арастан көчүп, ол чайын ий өдгөн ий кадарык сепчип келерип турар, ажал чуртуп, шергеп кирген аш хайракан ийи кижи түдүп чиккен. Шы- нын алырга, Тоңула ийи кижи берү, хайракан, ээр-бисе- жип чылдаган бээр дөңсөө- жип шыдаарын келген, а олар- га дуулаагылар кире шы- ың-аачы улус-даа барбас, бозулуп дууза-даа катпас, шою- кан чуте эде болур, ол дуга- ында чуте-соот чуте кулак дөштө-биле шыңынарын эрте бээр, харын-даа эгелзэн чугаа ол хазээр чикте хөңү.

Чаш-оол Кол эркен чылын чык мындадың 95 аңай алган, социалист хулазгелери 85 тур- ган. Оңу мурунда ий чылда бажы-ла тозонал хей аңайың камгалар алгаш, Чаш-оол рай- онда мурнакчы ийи кижи

санын кирген. Оңу «эки арга болур» деп санал турары-биле алырга, чазын ки оолдар үе чоокшулаң бергенде, кадарың- лар кий-уш болуп алгаш, аал дээшкандир эки оларды, кадыр эес орту черлерге көкө бээр, анаа төртүгүн чаш аңаын ол чай чок уеде түлзүл алып болгаш дорукке ажал-кархатар. Ол арганы боду чыл буру ажиллап кел- ген. Хей эде бир чепте мөң- нелип кожа хонгулап алырга, оолдашкын уезинде эи таа- рыма чок, анаа улуг, биче ийи толугар апар, олар то- варааш, көмөр укурга-даа тааржыр.

1987-88 чылдарың кыштат- лаашкын эгелзедиз бээр мал- чының кодакында чамгыс- даа баш каража болбаан. Ам ийи кижи Доораның Чайында деп черде кыштал олар, кодакын да 228 баш ийи кижи, оңу хей кезин төрүр мындаалар бол- гаш мындыкжатар. Оларны чидирг чок ийи амырар, тө- рүрү чус икенден 90-дан эээш эес аңай камгалар алып деп бо чылын социалист ху- лазгелери алган. Хулазгелер улуз, оңу куусадир дээш чик эес ажилды малын кыллар алаар. Чаш-оол Кол совхозунуң дүр- жугалыг хозук ийи кижи Иян Барыл, Чамың Бадраа, Чикит Кушкыш оларын арга- сумезинге даянып, бодунуң дүр- жуганын байыттылаан, кызы- мак ажилдап чоруту.

Ийи оолдашкыныңа болет. Кезинде эки-ле аар чук ууртуктарың ажал Кол Биким, келге оларды чугааңа, чуте дээрге чаш аңай черге тек көзү дүңгөрөштен эгелзеш, оңу улугаткыне ажал өстүрер дээш, өг-бүленин херээжин эээш боду-ла чайгаар хол ту- дуп ажилдап киритер, оңу кычма албадас, харын бо- дунче эр кижилерин эилелдеп апар. Улуз сакманын кижиге улуг кадарың-даа бол, ол уеде ийи кижи чамгыртыр апар. Апрель чутузуңда эгелзеш ийи оол- дашкыныңа өг-бүлө эки бектенген. Чазгалар черин билер, чаш аңага, мезинге баг-манак аймаа бүрүң-биле чечер.

Алексей НУГУРАК
Тоңу район.

Сүт-Хөл

райпозундан медээлер ЧАА САДЫГ

Өшкү ажилдыг чаш сов- хозтун тургустунганы-биле холбаштыр Ийи кижи туугу- суур улам хөңүр. Сов- хозтун специалиствер бол- гаш ажилчыларын чурттар кычма аш төлөкөлдиги чуртталга бажыларынды аңаа социал-культура ту- дуглары немере. Көдээ Култура бажыныңа ту- дун эркен чылын эгелеш берген.

Сүт-Хөл райпозу ботта- рының күжү-биле белет- кизн түдүг материалын ажиллап, сурдаа толукшак барааннар магазинге немерде түдүгүн дооскан. Дооразы 9, узуну 16 метр немерде түдүгүн эки шы- нарың, кыска хулаада доозар дээш райпозу ту- дугуларын Коңгар Саа, Юрий Норбу, Чудур-оол Ооржак, чазың мастер- скаа ажилчыларын Кызыл- оол Монгуш, Олег Ооржак болгаш өскөдө даа кызы- мак ажилдаар.

Чоокта чаш район комис- сиязы магазиниң түлзүл ал- ган. Аш-чөм садар кылдыр арттырган эрги талазында аңаа садыгылар Алек- маа Лапка, Уран Ондар са- дыгылап ажилда берген. Улеттур болгаш ажил-агы баранарыңа магазинге Аниса Сат эргелекчилээ.

Холушак барааннар тур- ган черинге бараан артынн чаш өрзөлдөргө киргеш, райпозун склдарыңа кел- ген барааннар-биле ассор- тиментизин арбыдатып, Ба- раан өртөзүн экономика Сеплана Сарылар, товаро- ведтер Уран Ооржак, Ай- лаң Иргит олар садыгы- ларың ажилыңа дуулаа- кан.

Кыска хулаада түдүгү доозуп, аш-чөм болгаш улеттур бараанарыңың ма- газиниң тускайлап тур- гусканы дээш шыкыңар өөрүп четтиргенин райпо баштаар черинге илерей- леп туралар.

ХОЛУ ЧЕМЗИГ
КЫСТАР

Кызылдың садыг училе- щизиниң Сүт-Хөл райпозу- нун словозазында практика эртирер турар сургулдары комсомолчу кыстар Римма Түлүштүн Людмила Оор- жактың, Өлөкмаа Монгуш- тун болгаш Алевтина Онд- дар оларын, быжырган кондир кылгаларын ал четтиргенер: «Холу чемзиг кыстар» дикжир апарган.

Училещениң сургулдары бо чылдың январь айдан эгелеш практиказын эрти- рип, ажилдап эгелзедир. Столоуаның коллектив келпир уениң тускай мерге- жидиг поварларын, чех мастерттерин күзөлдүң-биле түлзүл алгаш кады ажилдап туралар. Кондиртер чам- дык болгаш күзөлдүң-биле садып ал турар. Бажылар хуңеринде, азы өг-бүлө шылгалаларыңа тускай тортары беким кагыдып ал турар апарган.

Өлөкмаа Монгуш биле Людмила Ооржак олар Баян-Талаа барып конди- тер кылгаларын быжырып, ол суррун хундүткелни база чалап алганар. Рай- по баштаар чери практи- кант кыстарың ажилда- р, чурттарга таарыңа бажыдап тургустун, чур- таар чер-биле хандыган. Ажилдаң дээш шылыңы ал турар.

Шалгыр-оол
КУУЛАР.

БИР ДЕМНИГ

«Шекээ» совхозтун Аңга- ты салбырында суррун чур- таткыларын ажиткырталар аайы-биле көдээ Советтик ок- руттарыңа хулаал тургускан.

Суррун чуртаткыларын ортузунда «Улгерлиг Бажың дээш социалист чарышты организациса. Оңу түңгө- дө Наталья, Николай Ооржак- тарың өг-бүлөз социалист чарыштын түлөкчизи болган. Оларын өг-бүлөз дуулаа ажил-агыңа хөңүдүп, өшкү, хавааны астырүп, огороду тарып турар, бажының дө- дөзсиздире чекетерин, мей- тарын тарып олурткан. Бажы- ныңың ишти, дашты кездээ арып-силит турар.

Сурдаа аовалар чорук-би- ле демиселди шыкын тургус- кан. Эртен чылын суррудан хей-нити черинге ээрик чо- раан дээш чамгыс-даа кижиле ажиткырталар хуралыңа келер алыспаа.

Чонун хостут уелерин, ыңалга кышкы уеде школа коллетивиниң ууртуклазы- биле ажалып, хазыкышкының чутулганын чыгарып докта- маалда организациса турган. Ажиткырталарың ажил- ыңа школада бажылар Кырга Монгуш, Розалия Куу- лар, Дина Чырла болгаш өскө- дөз ажал иделейип киржип туралар.

Байкара БАГЫТ-ООЛ.
Барың-Хемчик район.

УЖУРАЖЫШКЫН

Тыва АССР-ниң Дээди суду- нун даргазы А. Д. Ховалыг Бай-Тайга районда Шүй суру- нун ажилы чоңу-биле чоокта чаа ужурашкан.

Республикада сөөлү уеде хозул-дүрүм камгалагыңа кычкызылганын күштелет, кең- черктер үлгүлөдү, аргалар чоруктар-биле, демиселдиң улам шыңгалып турарыңа дугайын тодаргай ажиткыр- ге даянып тургаш, Аңай-оол Дымтылаачи чылгаларга та- ныштырган. Арагалашкың- биле демиселдиң чамдык эки талалары көстүп турар-даа болза, бажыңарыңа ээрикти уксунер чажырып кылдыр талып, оңу түңгөлдө кел- зерек үлгүлөдү, нитиңиң ко-

рум-чурумун түзээр чоруктар болуп турар.

Күш-ажыл кулаварын сурдаа бар болуп турар, оңу ажилла- рың атырылганы кичингезиң- ге доктаамал турарын ол дем- гелзеш. Ылангыш кооперация арга-хемчилерин ажилла- рың, дуулаа ажил-агыңың төң- жүрөсө маңа чутула терек.

Тыва АССР-ниң Дээди суду- нун даргазы чонун атырыл- ларыңа харыларын берген. Ужуражышкын сөөлүңде хозул-дүрүм камгалагыңа, корум-чурумун экинжидерин талазы-биле сурга ал чору- дар хемчегерин ужуражышкы- ның кижилерин беким- дөдүр алаң.

Майны САЛЧАК.

Тайылбыр

ЧАНГЫС ЭВЕС УДАА

1988 чылдың январь 6-да «Шын» солунга парламент- ган «План болгаш кижик» деп эгелит материалга тамаа- рыштыр «Тыва авторанс» каттыжышкының кол киче- ри Н. Б. Дьяковтун харызы:

«План болгаш кижик» деп чутулде көдүртүгөн айттыр- ларын авторсептеге заводунд партия, профсоюз хуралда- рынга чамгыс эвес удаа чуга- алылгып турган.

«Тыва авторанс» катты- жышкының заводтун уур- тулганы материалда айттың, кан чептерин билер турган, оларны эдил алыр дээш хем- чегерин ал турган, ыңалза- даа ол хемчегер чотугу түң- нелди чедип алырыңа чептес турган. Ыңалгаш январь айд бөрөвиниң продукцияны сайга- рын чутула 43,0 хун күсөт- тынган.

1988 чылдың февраль 17-де болган партбюро хуралыңа заводтун коммунисттер тургус- тунган чептериниң шүтүмүч- лекчи азы-биле сайгарып кер- ген, оларны эдериниң орукта- рын сумелешкен. Чамдык хемчегерин алганчың түңгө- линде, январь 37,0 муң рубльге продукция сайгары- ның талазы-биле тургустунган хонжулашкыны дугалап бол- гаш февральдын ботандыр- ган.

«ШЫН» ХАРЫ

1988 чылдың январь 6-да «Шын» солунга парламент- ган «План болгаш кижик» деп эгелит материалга тамаа- рыштыр «Тыва авторанс» каттыжышкының кол киче- ри Н. Б. Дьяковтун харызы:

«План болгаш кижик» деп чутулде көдүртүгөн айттыр- ларын авторсептеге заводунд партия, профсоюз хуралда- рынга чамгыс эвес удаа чуга- алылгып турган.

«Тыва авторанс» катты- жышкының заводтун уур- тулганы материалда айттың, кан чептерин билер турган, оларны эдил алыр дээш хем- чегерин ал турган, ыңалза- даа ол хемчегер чотугу түң- нелди чедип алырыңа чептес турган. Ыңалгаш январь айд бөрөвиниң продукцияны сайга- рын чутула 43,0 хун күсөт- тынган.

1988 чылдың февраль 17-де болган партбюро хуралыңа заводтун коммунисттер тургус- тунган чептериниң шүтүмүч- лекчи азы-биле сайгарып кер- ген, оларны эдериниң орукта- рын сумелешкен. Чамдык хемчегерин алганчың түңгө- линде, январь 37,0 муң рубльге продукция сайгары- ның талазы-биле тургустунган хонжулашкыны дугалап бол- гаш февральдын

КИЧЭНГЕЙНИН ТӨВҮНДӨ

ӨӨРҮП
ЧЕТТИРДИВИС

Тыяа АССР-ниң Социал хандырылган министрлериниң кыдым кошокка урулганын Директор-Ахмедов бажы-интернат дээр. Ол интернатты медреса туруп тургускан аяа таарыкка эвес. Бир талаанда интернаттың девискээринде бойдустан чыгар уткан аяа. Бүгү мыйтары чылдык дөрт эргилдезинде аяа агарын, урулгара таарыкка байдалды тургузуп турар. Ол урулганын кыдымчылыгы чугула.

Амгы үдө кандыг-даа коллективниң ажил-чорудууларын уениң негелдезинде дүштүр эде тургузар, аяада бар чет-пестерин эдер дээр бүгү хемчеглерин ал турар. Бо коллектив база СЭП Төл Комитетиниң 1988 чылдын февралда болган ээлчегин Пленумунга М. С. Горбачевтуң чугуазын, СЭП Төл Комитетиниң Политбюро кеңежун, СЭП Төл Комитетиниң секретары Е. К. Лигачевтуң «Ортамга болгаш дээр шолонгын эде тургустуушкунунуң чоруп турарын» болгаш ону ботандырар талазы-биле партизанын соругларын дугайын илеткелни нити хураалгын ханьзы биле чугалашкан, ону амьдалыг болгаш дээр биле ажилдап турар.

Урулганын бажы-интернатта 160 кижиле бар. Мында чулгэ бистин республикада эвес, а харын Москва, Ленинград, Иркутск, Саянск, Камчаткадан келгэн урулгар эдедиле, өөрлөп, куртуп турар. Урулгар угаан-бодал, куш-дамыр, мага-бот талазы-биле өскө-өскө кемдэзикчи. нерлиг болган учурунда класс туржук, кижиле бүрүзүнү

өөренир программаны аңгы-аңгы, чамдык өөреникчилер, кылгаш алас болгандан, орун кырынга чыда өөренир. Ындык өөреникчилерин өөренир программаны база-ле тускай көрдүктө. Бажы-интернатта куртуп, өөренип турар өөреникчилерни куш-аңгыга кижилер талазы-биле улуг кичизини салып турар. Никитизинде 104 кижиле ажилдап турар. Ол дээр, өскө-өскө, кижизидикчилер, эчилер, санитарлар болгаш ажил-аңгыны өскө-даа кол адырларын ханылап турар кижилер-дир. Бажы-интернатта хун чуруму шыгызы-биле тургустунган. Ону директор болгаш бажы-интернаттың кол эчкизини бадылаан өөреникчилер таразы-биле оралгачызы Е. Н. Жуйков, кол эчкин С. Ф. Писаренко урулгун ханьгар, өөренир улуг кичизини салып турар. Чазанылга болгаш даарын мастер-классларын куш-аңгыны хончуну Ч. И. Хамитов, О. П. Москвина билдиргиле урулгар келген. Оларны урулгалары-биле кылган аяа бүрүзүлери Кызылда, Бай-Соотте, Азиянда куш-аңгыны хончунуны бажы-интернаттардан хайгарып көрүп болар.

Урулганын өөреникчилерин бажы-интернатта бадылаан таразы-биле оралгачызы Е. Н. Жуйков, кол эчкин С. Ф. Писаренко урулгун ханьгар, өөренир улуг кичизини салып турар. Чазанылга болгаш даарын мастер-классларын куш-аңгыны хончуну Ч. И. Хамитов, О. П. Москвина билдиргиле урулгар келген. Оларны урулгалары-биле кылган аяа бүрүзүлери Кызылда, Бай-Соотте, Азиянда куш-аңгыны хончунуны бажы-интернаттардан хайгарып көрүп болар.

ден ал, күрүгө азырадыл олурар дээр болгаш чыгыр-бур ийик. Боттары-аңгыны талаан дуулап ажил-аңгыны сайырадыр дээр эвээс ажилдарын коллективниң кижилерини кылп турар — деп, он чыл аяа үдө манда профилел комитетин дөргөдөп келген. Александр Сергеевча Дьякова чугалалды.

Шынал-ла, коллектив аңгы-аңгы программаны амьдалыг болгаш чазаныл салып турар соругларын күсөдиргиле боттары-аңгыны эвээс улуг-хууун кижиле турар. Маңа даразында чиктер бадылал болур. Бажы-интернатта 250 аяа хон, аяа хон, 50 аяа хон, он беш гектар черге чылдыкны картоф-дыг болгаш ногаа аймаан доктаамал өстүрүп ал турар. Ычангаш олар картоф, ногаа аймаа-биле боттарын чылдыкны четчи-биле хандырып алылар. Эрткен чыл олар дуулап ажил-аңгынында 4 муң аяа рубльдиң продукцияны кижиле алаш, оң-биле биллэр, мандолина, дошлуур болгаш өскө-даа херек чүүлдерин садып алганыр.

Профилел комитет дээр хончуну келгилериниң хончуну уе-аңгыны организастаарыны, оларны кыдым эчкилдерин доктаамал хончуну салып турар. Чулгэ эртен чылдыкны бот кижиле Кызылда, үш кижиле Уш-Белдир, сес кижиле Чурек-Дөргүн, Шынал-ла, аяа-аңгыны даш-тангаш келгенер. Директор-Ахмедов бо коллективниң боттары-аңгыны урун чулгэ болгаш чулгэ аяа хончуну, аяа хончуну республикада дээр ажилдыг коллективтерин бирээк.

Оң тодаргач чикээ, эртен чылдык болган бот-аңгыны урун чулгэ көрүлгенин национал хончуну, социалист утка-шынарлыг, хон талаан программалыг концерттерин көргүсүм дээр Тыяа АССР-ниң Социал хандырылган министрлериниң, культура ажилдары-аңгыны, профилел обкомунуң биргэ чергени дипломат-биле шаңгактагы. Кандыг-даа коллективте иш-каш, бодунуң онаншан ажил-хончуну хончуну алаш, эш-өөрүнү, урулганын хончуну келгиле чаалан алган башкылар, эчкилдер, ажалкылар, повелер мында бар.

Урулганын куртуп, өөренип турар эрчилдерин, чамдык турар болоозун, эчкилге эрчилдерин, чунур-бажы-интернатта куш-аңгыны практикаын эртер черлерин улуг сонугура-биле көргөн бис. Бажы-интернаттың директору Алдын-оол Сумбаевчи Маады-биле база катал учураштымыс.

— Бүгү-ле чүүлдерин шуптузун бир дески эки дээр болгаш таарышпал. Шиктирлетки мээни айттырлар, чедир кылдым ажилдар бистин коллективте ам-даа эвээ. Ону бистин кыдым шиктирлеткээр-даа учурулгэ бис. Башкылар, эчкилдерин, ажалкыларын куртуп бажы-интернатта чазаныл-ла, аяа-аңгыны хончуну хончуну алаш, эш-өөрүнү, урулганын хончуну келгиле чаалан алган башкылар, эчкилдер, ажалкылар, повелер мында бар.

Иван КЕЛКЕ-СЕНГИ.

Кызылда хончуну бажы-интернатта куртуп турар бис. Хончуну көргөн кая баштыг хончуну чылгыл келгиле, мындыг кайгачын бажы-интернатта берил, бистин мында азырал, каракат турар дээр партизана, чазанга өөрүп чыгышкыларын илеретип турар бис. Шынал-ла бо бажында кая-даа куртуп чораван, кандыг-даа ажил кылп келгиле кижилер бар.

Чуртта эгелзэн эде тургустуушкуну хончуну бистин чылгыл чылгыл, аяа киржир арганын чоту: казын кыраан. Амгы шагык аяа-аңгыны ону эчкилге чедир дээрзинге улуг-биле бузуп турар бис.

Ычангаш даа хол курт орбай, чаага херекке улугурун кижилерин турар бис. Чикээ, Хончуну бажы-интернатта эртен чылгыл 20 дөс дитти, 54 дөс дитти, 35 дөс теректи талды олтурган бис.

Бистин черле кайда-даа улугурун турар. Бот-аңгыны эртер бот бот аладала кээр. № 11 шолонгын коллективте, эчки болгаш урун чулгэ учкилдериниң сургулдары, башкылар, өскө-даа черлериниң ичкилери биске концерт көргүзүп, лекция номчуп кээр турар. Ол дээр хончуну чертериниң илереткис.

Ычангаш даа «Саян» аяа-аңгыны болгаш кайгачын хончуну эртериниң көрүлгө бис, оларны биске аладала кээр алап турар бис.

Дудеаа ОНДАР.

Редитор В. С. ШАРАВИН.

Томск, Суралгил эртемден Михаил Всеволодович Кабанов — физика-математика эртемниң доктору, Сибириниң физика-техник институтун директору, СССР-ниң ЭА-ның корреспондент эскигуну кылдыр сонугаткан.

М. В. Кабанов аэрозольдык оптиканың болгаш атмосфераның чырыктык оптиканы өскөдүшкүлүгүн, кайгы-рыгларын талазы-биле негизикчилер ажилдап турар. Ужар-хемелерин хончунуна болгаш далай база хем судноларын башкылар чорударына херек лазер херекселдерин

тургузарына калбаа-биле ажиллап турар лазер бөлүктөрүн чырыктык эскилери тыпкан болгаш ону ажил-аңгыны ажилын дегер-дегейи биле ажилдап кылган. Атмосферага чырыктык эскилери чазангаш ажилдап кылган, ону шөпө үндөзүлүзү, М. В. Кабановтуң удурутулгаш-биле далай судноларын ажилдап кылган ажилдар ажиллап автоматтык метеорология станцияны ажилдап кылган, негизикчилер.

М. В. Кабанов 130 эртем ажилын автору, куш ажилдык Кызыл Тук орден-биле

шаңгакта. Чурукта: Томск университетиниң чамыда Сибириниң физика-техник институтун директору М. В. Кабанов (солонгала талазында) болгаш физика-математика эртемниң кандидаты лаборатория эртелекчи Г. В. Майер, М. В. Кабановтуң удурутулгаш-биле атмосферага болгаш чер кыры аэрокосмик шикчилеринге херек лазерниң эртелекчилик оптиканың чазангаш талазы-биле ажилдарын чорудуп турар.

В. КАЗАНЦЕВИЧ фотозу. СЭТА-ның фотокрилизмы.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ
АПРЕЛЬ

19. Вторник

БИРГИ ПРОГРАММА

МОСКВАДАН

6.30 — «120 минут». 8.35 — Телефильм «Утуктуң аргыны». 9.05 — «Клим Самгиниң амьдалы». Уран-чечен фильм. 11.12 — «Медээлер». 11.30 — «Медээлер». 15.30 — «Медээлер». 15.40 — «Эде тургустуушкунуң проекттору». 15.50 — «Экин, музыка». 16.35 — «Канчар даштан» турар бис. Калинин областың «Славный» деп сурунуң чурт-тамыралың хончуну үзгиле дугайын. 17.05 — «Беш чыл: ажил-херек болгаш кижилер». 18.00 — «Он алды хара чедир болгаш оон улуг назар». 18.45 — «Парвана хончуну». 19.00 — «О. Токтишвили». 19.40 — «Эртенги гимнастика». 20.00 — «Док. фильмниң баштайгы көргүзү». 21.00 — «Уе». 21.35 — «Эде тургустуушкунуң проекттору». 21.45 — «Клим Самгиниң амьдалы». Уран-чечен фильм. 22.55 — «Бөгүн делегейде». 23.05 — «Бөгүн делегейде». 23.10 — «Бөгүн делегейде». 23.15 — «Бөгүн делегейде». 23.20 — «Бөгүн делегейде». 23.25 — «Бөгүн делегейде». 23.30 — «Бөгүн делегейде». 23.35 — «Бөгүн делегейде». 23.40 — «Бөгүн делегейде». 23.45 — «Бөгүн делегейде». 23.50 — «Бөгүн делегейде». 23.55 — «Бөгүн делегейде». 24.00 — «Бөгүн делегейде». 24.05 — «Бөгүн делегейде». 24.10 — «Бөгүн делегейде». 24.15 — «Бөгүн делегейде». 24.20 — «Бөгүн делегейде». 24.25 — «Бөгүн делегейде». 24.30 — «Бөгүн делегейде». 24.35 — «Бөгүн делегейде». 24.40 — «Бөгүн делегейде». 24.45 — «Бөгүн делегейде». 24.50 — «Бөгүн делегейде». 24.55 — «Бөгүн делегейде». 25.00 — «Бөгүн делегейде». 25.05 — «Бөгүн делегейде». 25.10 — «Бөгүн делегейде». 25.15 — «Бөгүн делегейде». 25.20 — «Бөгүн делегейде». 25.25 — «Бөгүн делегейде». 25.30 — «Бөгүн делегейде». 25.35 — «Бөгүн делегейде». 25.40 — «Бөгүн делегейде». 25.45 — «Бөгүн делегейде». 25.50 — «Бөгүн делегейде». 25.55 — «Бөгүн делегейде». 26.00 — «Бөгүн делегейде». 26.05 — «Бөгүн делегейде». 26.10 — «Бөгүн делегейде». 26.15 — «Бөгүн делегейде». 26.20 — «Бөгүн делегейде». 26.25 — «Бөгүн делегейде». 26.30 — «Бөгүн делегейде». 26.35 — «Бөгүн делегейде». 26.40 — «Бөгүн делегейде». 26.45 — «Бөгүн делегейде». 26.50 — «Бөгүн делегейде». 26.55 — «Бөгүн делегейде». 27.00 — «Бөгүн делегейде». 27.05 — «Бөгүн делегейде». 27.10 — «Бөгүн делегейде». 27.15 — «Бөгүн делегейде». 27.20 — «Бөгүн делегейде». 27.25 — «Бөгүн делегейде». 27.30 — «Бөгүн делегейде». 27.35 — «Бөгүн делегейде». 27.40 — «Бөгүн делегейде». 27.45 — «Бөгүн делегейде». 27.50 — «Бөгүн делегейде». 27.55 — «Бөгүн делегейде». 28.00 — «Бөгүн делегейде». 28.05 — «Бөгүн делегейде». 28.10 — «Бөгүн делегейде». 28.15 — «Бөгүн делегейде». 28.20 — «Бөгүн делегейде». 28.25 — «Бөгүн делегейде». 28.30 — «Бөгүн делегейде». 28.35 — «Бөгүн делегейде». 28.40 — «Бөгүн делегейде». 28.45 — «Бөгүн делегейде». 28.50 — «Бөгүн делегейде». 28.55 — «Бөгүн делегейде». 29.00 — «Бөгүн делегейде». 29.05 — «Бөгүн делегейде». 29.10 — «Бөгүн делегейде». 29.15 — «Бөгүн делегейде». 29.20 — «Бөгүн делегейде». 29.25 — «Бөгүн делегейде». 29.30 — «Бөгүн делегейде». 29.35 — «Бөгүн делегейде». 29.40 — «Бөгүн делегейде». 29.45 — «Бөгүн делегейде». 29.50 — «Бөгүн делегейде». 30.00 — «Бөгүн делегейде». 30.05 — «Бөгүн делегейде». 30.10 — «Бөгүн делегейде». 30.15 — «Бөгүн делегейде». 30.20 — «Бөгүн делегейде». 30.25 — «Бөгүн делегейде». 30.30 — «Бөгүн делегейде». 30.35 — «Бөгүн делегейде». 30.40 — «Бөгүн делегейде». 30.45 — «Бөгүн делегейде». 30.50 — «Бөгүн делегейде». 30.55 — «Бөгүн делегейде». 31.00 — «Бөгүн делегейде». 31.05 — «Бөгүн делегейде». 31.10 — «Бөгүн делегейде». 31.15 — «Бөгүн делегейде». 31.20 — «Бөгүн делегейде». 31.25 — «Бөгүн делегейде». 31.30 — «Бөгүн делегейде». 31.35 — «Бөгүн делегейде». 31.40 — «Бөгүн делегейде». 31.45 — «Бөгүн делегейде». 31.50 — «Бөгүн делегейде». 31.55 — «Бөгүн делегейде». 32.00 — «Бөгүн делегейде». 32.05 — «Бөгүн делегейде». 32.10 — «Бөгүн делегейде». 32.15 — «Бөгүн делегейде». 32.20 — «Бөгүн делегейде». 32.25 — «Бөгүн делегейде». 32.30 — «Бөгүн делегейде». 32.35 — «Бөгүн делегейде». 32.40 — «Бөгүн делегейде». 32.45 — «Бөгүн делегейде». 32.50 — «Бөгүн делегейде». 32.55 — «Бөгүн делегейде». 33.00 — «Бөгүн делегейде». 33.05 — «Бөгүн делегейде». 33.10 — «Бөгүн делегейде». 33.15 — «Бөгүн делегейде». 33.20 — «Бөгүн делегейде». 33.25 — «Бөгүн делегейде». 33.30 — «Бөгүн делегейде». 33.35 — «Бөгүн делегейде». 33.40 — «Бөгүн делегейде». 33.45 — «Бөгүн делегейде». 33.50 — «Бөгүн делегейде». 33.55 — «Бөгүн делегейде». 34.00 — «Бөгүн делегейде». 34.05 — «Бөгүн делегейде». 34.10 — «Бөгүн делегейде». 34.15 — «Бөгүн делегейде». 34.20 — «Бөгүн делегейде». 34.25 — «Бөгүн делегейде». 34.30 — «Бөгүн делегейде». 34.35 — «Бөгүн делегейде». 34.40 — «Бөгүн делегейде». 34.45 — «Бөгүн делегейде». 34.50 — «Бөгүн делегейде». 34.55 — «Бөгүн делегейде». 35.00 — «Бөгүн делегейде». 35.05 — «Бөгүн делегейде». 35.10 — «Бөгүн делегейде». 35.15 — «Бөгүн делегейде». 35.20 — «Бөгүн делегейде». 35.25 — «Бөгүн делегейде». 35.30 — «Бөгүн делегейде». 35.35 — «Бөгүн делегейде». 35.40 — «Бөгүн делегейде». 35.45 — «Бөгүн делегейде». 35.50 — «Бөгүн делегейде». 35.55 — «Бөгүн делегейде». 36.00 — «Бөгүн делегейде». 36.05 — «Бөгүн делегейде». 36.10 — «Бөгүн делегейде». 36.15 — «Бөгүн делегейде». 36.20 — «Бөгүн делегейде». 36.25 — «Бөгүн делегейде». 36.30 — «Бөгүн делегейде». 36.35 — «Бөгүн делегейде». 36.40 — «Бөгүн делегейде». 36.45 — «Бөгүн делегейде». 36.50 — «Бөгүн делегейде». 36.55 — «Бөгүн делегейде». 37.00 — «Бөгүн делегейде». 37.05 — «Бөгүн делегейде». 37.10 — «Бөгүн делегейде». 37.15 — «Бөгүн делегейде». 37.20 — «Бөгүн делегейде». 37.25 — «Бөгүн делегейде». 37.30 — «Бөгүн делегейде». 37.35 — «Бөгүн делегейде». 37.40 — «Бөгүн делегейде». 37.45 — «Бөгүн делегейде». 37.50 — «Бөгүн делегейде». 37.55 — «Бөгүн делегейде». 38.00 — «Бөгүн делегейде». 38.05 — «Бөгүн делегейде». 38.10 — «Бөгүн делегейде». 38.15 — «Бөгүн делегейде». 38.20 — «Бөгүн делегейде». 38.25 — «Бөгүн делегейде». 38.30 — «Бөгүн делегейде». 38.35 — «Бөгүн делегейде». 38.40 — «Бөгүн делегейде». 38.45 — «Бөгүн делегейде». 38.50 — «Бөгүн делегейде». 38.55 — «Бөгүн делегейде». 39.00 — «Бөгүн делегейде». 39.05 — «Бөгүн делегейде». 39.10 — «Бөгүн делегейде». 39.15 — «Бөгүн делегейде». 39.20 — «Бөгүн делегейде». 39.25 — «Бөгүн делегейде». 39.30 — «Бөгүн делегейде». 39.35 — «Бөгүн делегейде». 39.40 — «Бөгүн делегейде». 39.45 — «Бөгүн делегейде». 39.50 — «Бөгүн делегейде». 40.00 — «Бөгүн делегейде». 40.05 — «Бөгүн делегейде». 40.10 — «Бөгүн делегейде». 40.15 — «Бөгүн делегейде». 40.20 — «Бөгүн делегейде». 40.25 — «Бөгүн делегейде». 40.30 — «Бөгүн делегейде». 40.35 — «Бөгүн делегейде». 40.40 — «Бөгүн делегейде». 40.45 — «Бөгүн делегейде». 40.50 — «Бөгүн делегейде». 40.55 — «Бөгүн делегейде». 41.00 — «Бөгүн делегейде». 41.05 — «Бөгүн делегейде». 41.10 — «Бөгүн делегейде». 41.15 — «Бөгүн делегейде». 41.20 — «Бөгүн делегейде». 41.25 — «Бөгүн делегейде». 41.30 — «Бөгүн делегейде». 41.35 — «Бөгүн делегейде». 41.40 — «Бөгүн делегейде». 41.45 — «Бөгүн делегейде». 41.50 — «Бөгүн делегейде». 41.55 — «Бөгүн делегейде». 42.00 — «Бөгүн делегейде». 42.05 — «Бөгүн делегейде». 42.10 — «Бөгүн делегейде». 42.15 — «Бөгүн делегейде». 42.20 — «Бөгүн делегейде». 42.25 — «Бөгүн делегейде». 42.30 — «Бөгүн делегейде». 42.35 — «Бөгүн делегейде». 42.40 — «Бөгүн делегейде». 42.45 — «Бөгүн делегейде». 42.50 — «Бөгүн делегейде». 42.55 — «Бөгүн делегейде». 43.00 — «Бөгүн делегейде». 43.05 — «Бөгүн делегейде». 43.10 — «Бөгүн делегейде». 43.15 — «Бөгүн делегейде». 43.20 — «Бөгүн делегейде». 43.25 — «Бөгүн делегейде». 43.30 — «Бөгүн делегейде». 43.35 — «Бөгүн делегейде». 43.40 — «Бөгүн делегейде». 43.45 — «Бөгүн делегейде». 43.50 — «Бөгүн делегейде». 43.55 — «Бөгүн делегейде». 44.00 — «Бөгүн делегейде». 44.05 — «Бөгүн делегейде». 44.10 — «Бөгүн делегейде». 44.15 — «Бөгүн делегейде». 44.20 — «Бөгүн делегейде». 44.25 — «Бөгүн делегейде». 44.30 — «Бөгүн делегейде». 44.35 — «Бөгүн делегейде». 44.40 — «Бөгүн делегейде». 44.45 — «Бөгүн делегейде». 44.50 — «Бөгүн делегейде». 44.55 — «Бөгүн делегейде». 45.00 — «Бөгүн делегейде». 45.05 — «Бөгүн делегейде». 45.10 — «Бөгүн делегейде». 45.15 — «Бөгүн делегейде». 45.20 — «Бөгүн делегейде». 45.25 — «Бөгүн делегейде». 45.30 — «Бөгүн делегейде». 45.35 — «Бөгүн делегейде». 45.40 — «Бөгүн делегейде». 45.45 — «Бөгүн делегейде». 45.50 — «Бөгүн делегейде». 45.55 — «Бөгүн делегейде». 46.00 — «Бөгүн делегейде». 46.05 — «Бөгүн делегейде». 46.10 — «Бөгүн делегейде». 46.15 — «Бөгүн делегейде». 46.20 — «Бөгүн делегейде». 46.25 — «Бөгүн делегейде». 46.30 — «Бөгүн делегейде». 46.35 — «Бөгүн делегейде». 46.40 — «Бөгүн делегейде». 46.45 — «Бөгүн делегейде». 46.50 — «Бөгүн делегейде». 46.55 — «Бөгүн делегейде». 47.00 — «Бөгүн делегейде». 47.05 — «Бөгүн делегейде». 47.10 — «Бөгүн делегейде». 47.15 — «Бөгүн делегейде». 47.20 — «Бөгүн делегейде». 47.25 — «Бөгүн делегейде». 47.30 — «Бөгүн делегейде». 47.35 — «Бөгүн делегейде». 47.40 — «Бөгүн делегейде». 47.45 — «Бөгүн делегейде». 47.50 — «Бөгүн делегейде». 47.55 — «Бөгүн делегейде». 48.00 — «Бөгүн делегейде». 48.05 — «Бөгүн делегейде». 48.10 — «Бөгүн делегейде». 48.15 — «Бөгүн делегейде». 48.20 — «Бөгүн делегейде». 48.25 — «Бөгүн делегейде». 48.30 — «Бөгүн делегейде». 48.35 — «Бөгүн делегейде». 48.40 — «Бөгүн делегейде». 48.45 — «Бөгүн делегейде». 48.50 — «Бөгүн делегейде». 48.55 — «Бөгүн делегейде». 49.00 — «Бөгүн делегейде». 49.05 — «Бөгүн делегейде». 49.10 — «Бөгүн делегейде». 49.15 — «Бөгүн делегейде». 49.20 — «Бөгүн делегейде». 49.25 — «Бөгүн делегейде». 49.30 — «Бөгүн делегейде». 49.35 — «Бөгүн делегейде». 49.40 — «Бөгүн делегейде». 49.45 — «Бөгүн делегейде». 49.50 — «Бөгүн делегейде». 50.00 — «Бөгүн делегейде». 50.05 — «Бөгүн делегейде». 50.10 — «Бөгүн делегейде». 50.15 — «Бөгүн делегейде». 50.20 — «Бөгүн делегейде». 50.25 — «Бөгүн делегейде». 50.30 — «Бөгүн делегейде». 50.35 — «Бөгүн делегейде». 50.40 — «Бөгүн делегейде». 50.45 — «Бөгүн делегейде». 50.50 — «Бөгүн делегейде». 50.55 — «Бөгүн делегейде». 51.00 — «Бөгүн делегейде». 51.05 — «Бөгүн делегейде». 51.10 — «Бөгүн делегейде». 51.15 — «Бөгүн делегейде». 51.20 — «Бөгүн делегейде». 51.25 — «Бөгүн делегейде». 51.30 — «Бөгүн делегейде». 51.35 — «Бөгүн делегейде». 51.40 — «Бөгүн делегейде». 51.45 — «Бөгүн делегейде». 51.50 — «Бөгүн делегейде». 51.55 — «Бөгүн делегейде». 52.00 — «Бөгүн делегейде». 52.05 — «Бөгүн делегейде». 52.10 — «Бөгүн делегейде». 52.15 — «Бөгүн делегейде». 52.20 — «Бөгүн делегейде». 52.25 — «Бөгүн делегейде». 52.30 — «Бөгүн делегейде». 52.35 — «Бөгүн делегейде». 52.40 — «Бөгүн делегейде». 52.45 — «Бөгүн делегейде». 52.50 — «Бөгүн делегейде». 52.55 — «Бөгүн делегейде». 53.00 — «Бөгүн делегейде». 53.05 — «Бөгүн делегейде». 53.10 — «Бөгүн делегейде». 53.15 — «Бөгүн делегейде». 53.20 — «Бөгүн делегейде». 53.25 — «Бөгүн делегейде». 53.30 — «Бөгүн делегейде». 53.35 — «Бөгүн делегейде». 53.40 — «Бөгүн делегейде». 53.45 — «Бөгүн делегейде». 53.50 — «Бөгүн делегейде». 53.55 — «Бөгүн делегейде». 54.00 — «Бөгүн делегейде». 54.05 — «Бөгүн делегейде». 54.10 — «Бөгүн делегейде». 54.15 — «Бөгүн делегейде». 54.20 — «Бөгүн делегейде». 54.25 — «Бөгүн делегейде». 54.30 — «Бөгүн делегейде». 54.35 — «Бөгүн делегейде». 54.40 — «Бөгүн делегейде». 54.45 — «Бөгүн делегейде». 54.50 — «Бөгүн делегейде». 54.55 — «Бөгүн делегейде». 55.00 — «Бөгүн делегейде». 55.05 — «Бөгүн делегейде». 55.10 — «Бөгүн делегейде». 55.15 — «Бөгүн делегейде». 55.20 — «Бөгүн делегейде». 55.25 — «Бөгүн делегейде». 55.30 — «Бөгүн делегейде». 55.35 — «Бөгүн делегейде». 55.40 — «Бөгүн делегейде». 55.45 — «Бөгүн делегейде». 55.50 — «Бөгүн делегейде». 55.55 — «Бөгүн делегейде». 56.00 — «Бөгүн делегейде». 56.05 — «Бөгүн делегейде». 56.10 — «Бөгүн делегейде». 56.15 — «Бөгүн делегейде». 56.20 — «Бөгүн делегейде». 56.25 — «Бөгүн делегейде». 56.30 — «Бөгүн делегейде». 56.35 — «Бөгүн делегейде». 56.40 — «Бөгүн делегейде». 56.45 — «Бөгүн делегейде». 56.50 — «Бөгүн делегейде». 56.55 — «Бөгүн делегейде». 57.00 — «Бөгүн делегейде». 57.05 — «Бөгүн делегейде». 57.10 — «Бөгүн делегейде». 57.15 — «Бөгүн делегейде». 57.20 — «Бөгүн делегейде». 57.25 — «Бөгүн делегейде». 57.30 — «Бөгүн делегейде». 57.35 — «Бөгүн делегейде». 57.40 — «Бөгүн делегейде». 57.45 — «Бөгүн делегейде». 57.50 — «Бөгүн делегейде». 57.55 — «Бөгүн делегейде». 58.00 — «Бөгүн делегейде». 58.05 — «Бөгүн делегейде». 58.10 — «Бөгүн делегейде». 58.15 — «Бөгүн делегейде». 58.20 — «Бөгүн делегейде». 58.25 — «Бөгүн делегейде». 58.30 — «Бөгүн делегейде». 58.35 — «Бөгүн делегейде». 58.40 — «Бөгүн делегейде». 58.45 — «Бөгүн делегейде». 58.50 — «Бөгүн делегейде». 58.55 — «Бөгүн делегейде». 59.00 — «Бөгүн делегейде». 59.05 — «Бөгүн делегейде». 59.10 — «Бөгүн делегейде». 59.15 — «Бөгүн делегейде». 59.20 — «Бөгүн делегейде». 59.25 — «Бөгүн делегейде». 59.30 — «Бөгүн делегейде». 59.35 — «Бөгүн делегейде». 59.40 — «Бөгүн делегейде». 59.45 — «Бөгүн делегейде». 59.50 — «Бөгүн делегейде». 60.00 — «Бөгүн делегейде». 60.05 — «Бөгүн делегейде». 60.10 — «Бөгүн делегейде». 60.15 — «Бөгүн делегейде». 60.20 — «Бөгүн делегейде». 60.25 — «Бөгүн делегейде». 60.30 — «Бөгүн делегейде». 60.35 — «Бөгүн делегейде». 60.40 — «Бөгүн делегейде». 60.45 — «Бөгүн делегейде». 60.50 — «Бөгүн делегейде». 60.55 — «Бөгүн делегейде». 61.00 — «Бөгүн делегейде». 61.05 — «Бөгүн делегейде». 61.10 — «Бөгүн делегейде». 61.15 — «Бөгүн делегейде». 61.20 — «Бөгүн делегейде». 61.25 — «Бөгүн делегейде». 61.30 — «Бөгүн делегейде». 61.35 — «Бөгүн делегейде». 61.40 — «Бөгүн делегейде». 61.45 — «Бөгүн делегейде». 61.50 — «Бөгүн делегейде». 61.55 — «Бөгүн делегейде». 62.00 — «Бөгүн делегейде». 62.05 — «Бөгүн делегейде». 62.10 — «Бөгүн делегейде». 62.15 — «Бөгүн делегейде». 62.20 — «Бөгүн делегейде». 62.25